

- آشنایی با هنر معاصر

کوبیسم (حجم گرایی)

یکی از مکاتب ادبی - هنری قرن بیستم + که در ادامه جدل و بحث هنری پس از مکتب سمبولیسم بوجود آمد (در کشاکش جنگ امپرسیونیسم و اکسپرسیونیسم) + بعد از سمبولیسم بین هنرمندان دنیا جدالی بی سابقه در گرفت + عده ای به دفاع از سنت برخاستند + دسته ای میانه روی را جایز شمردند + و در نهایت برخی دیگر به تند روی روی آوردند + این چند دستگی سبب ایجاد مکاتب ریز و درشتی شد که برخی زود فراموش شدند و برخی دوام بیشتری داشتند + افراطی ترین این مکاتب کوبیسم بود + کوبیسم از نقاشی وارد ادبیات و سپس سایر هنرها شد.

در مکتب کوبیسم (ادبی یا هنری) ارائه کننده می کوشد که گذشته از ظاهر، قسمت های پنهان و نامرئی را نیز نشان دهد + بنابراین اثر کوبیسمی هیچ شباهتی با آنچه چشم بیننده می بیند ندارد + کوبیسم بیشتر به نهان و اندیشه چیزهایی می پردازد که با چشم و در ظاهر دیدنی نیستند.

کوبیسم در ادبیات

بیشتر در اشعار خود را نشان می دهد تا نثر و نمایشنامه + شکل گیری آن در فرانسه و به خاطر تمایل افراط گرایانه یک شاعر (گیوم آپولینر) در اوایل قرن بیستم به نقاشی های کوبیسمی شکل می گیرد + او همچنین یک منتقد هنرهای مدرن نیز محسوب می شد + وی ۳۸ سال بیشتر زندگی نکرد و اصالتا یک اشراف زاده لهستانی بود + وی کتابی نیز به عنوان مکتب کوبیست نوشت که اولین نگاه هنری به مکتب کوبیسم است + او در ادبیات کوبیسمی معتقد بود می بایست حیرت ناگهانی را با فنون ویژه ای بیان نمود + و شاعر کوبیسمی باید به جای نشان دادن یک جنبه از هر چیزی، تمام جهات آن را نشان دهد + یعنی اجزا و اشیا خارجی را منتزع و مجرد کند و ترتیبی در روایت اشعارش بدهد که عادت ذهن به درک اشیا برداشته شود و سپس به نحو دلخواه آنها را در کنار هم بچیند + برای پیوند هم فقط باید از جمله بندی یا وزن های نادر و نامرسوم استفاده نماید + ادبیات کوبیسمس بسیار به ادبیات سوررئالیستس نزدیک و به نوعی در آن ادغام می شود + گیوم آپولینر را پیشوای کلیه سبک های ادبی مدرن و افراطی در ادبیات می دانند. ← بر اثر همه گیری ویروس آنفولانزای اسپانیایی (شبهه کرونا) از دنیا رفت.

کوبیسم در واژه

Closonne در فرانسه به مینای خانه بندی گفته می شود که در آن سطح یک جسم با سیم یا نوارهای فلزی لحیم شده به آن به قسمت های مختلف تقسیم و رنگ در آنها کار می شود.

روند شکل گیری واژه کوبیسم

الف- در سال ۱۹۰۵ در نمایشگاه نقاشان مستقل آثار ژرژ سورا به نمایش درآمد + ژرژ براك، نقاش فذانسوی که به شیوه فوویستی نقاشی می کرد، بازدید نمود + براك متوجه شد که سورا بین اشکال و سطوح به کار رفته در نقاشی های سورا در قسمت های مختلف نظم وجود دارد.

ب- در سال ۱۹۰۷ در نمایشگاه پاییزه مجموعه ای از آثار پل سزان به نمایش گذاشته شد + براك و پیکاسو از نمایشگاه بازدید کردند + آنها از شیوه سزان پیروی می کردند.

سزان معتقد بود د:

شکل همه چیز در طبیعت براساس کره + مخروط + استوانه + مکعب است + و نقاش باید بیاموزد که چگونه اثر خود را بر پایه اشکال ساده بنا کند. + سزان از روش نقاط دید متعدد در یک نقاشی واحد استفاده می کرد

پیکاسو و براک سعی کردند تا اشیا طبیعت را به شکل های هندسی تقلیل و بعد سوم را حذف کرده و موضوعات را بر روی تابلو به صورت سطوح هندسی دو بعدی نشان دهند.

ج- در سال های ۱۹۰۶ و ۱۹۰۷ پیکاسو متوجه هنر مجسمه سازی آفریقایی شد + پیکره های آفریقایی طرح ساده + خطوطی محکم + بدن رعایت فرم های بدنی داشتند + او از آنها الهام گرفت.

د- در نمایشگاه آثار برگزیده سالن پاییزه پاریس در سال ۱۹۰۸ یکی از اعضا هیات داوران ماتیس در حالی که به کار ژرژ براک اشاره داشت، به لوئی واسل، منتقد هنری، گفت: کار پر از مکعب های کوچک (cube) است + کار براک مردود و از نمایشگاه خارج شد.

ه- لویی واسل در ۱۹۰۸ در مجله ژیل بلاس با تحقیر برای آثار براک و پیکاسو واژه کوبیسم را را به کار برد

(لویی واسل همان کسی است که واژه فوویسم را هم اختراع و برای آن نقاشان به کار برده بود)

و- اولین نمایشگاه کوبیسم بصورت مستقل در سالن مستقلان پاریس در سال ۱۹۱۱ برگزار شد + براک. پیکاسو این اصطلاح جدید را نمی پسندیدند + آنها خود را تئورسین نیز نمی دانستند + پیکاسو گفت که "زمانی که ما نقاشی می کنیم، فقط به آنچه در درونمان بود می پرداختیم" + براک هم می گوید "کوبیسم من وسیله ای است که آن را برای کار خاص خود خلق کرده ام با این هدف که نقاشی را در قلمرو استعدادهایم قرار دهم".

مراحل مختلف کوبیسم

الف- کوبیسم ابتدایی (سزان)

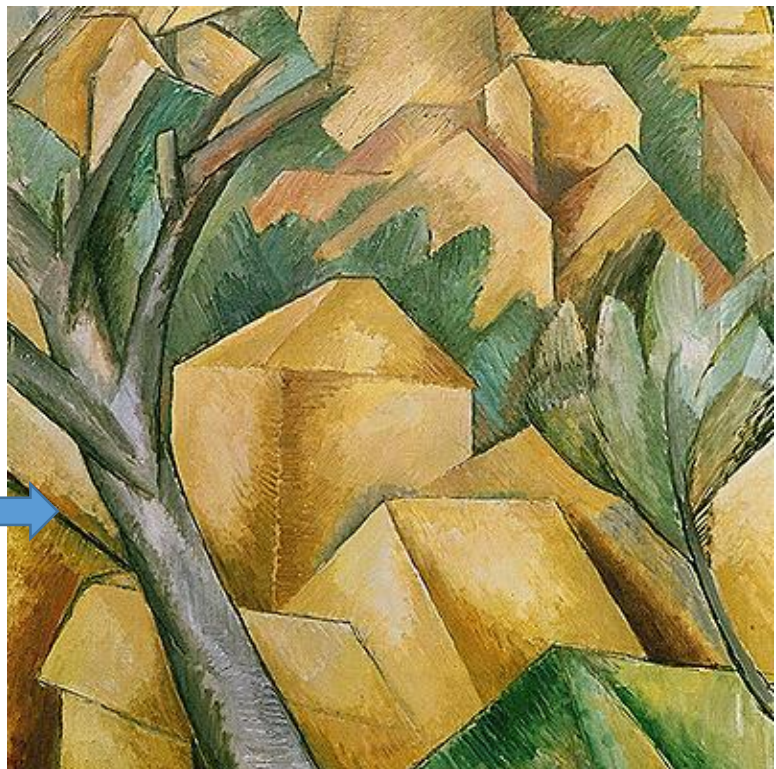
ب- کوبیسم تحلیلی

ج- کوبیسم ترکیبی

الف- کوبیسم ابتدایی

اصطلاحاً کوبیسم سزان نیز نامیده می شود + توسط براک و پیکاسو بوجود آمد + از ۱۹۰۷ تا ۱۹۰۹ + شروع آن را با اجرا تابلو دوشیزگان آوینیون پیکاسو می دانند + در این دوره اشکال طبیعت به ساده ترین شکل های هندسی تبدیل شدند + ضمناً با برش های زاویه دار و بعضاً الماس گونه سه بعدی بودن را نشان دهند + به این ترتیب می توان استنباط نمود به نقوش شیشه گونه دستیافته و موضوع را از هر طرف می توان مشاهده نمود + برای این کار سایه روشن ها و رنگ ها محدود می شوند.

اثر ژرژ براک + به نظم استفاده از مکعب ها در اثر + محدودیت رنگ ها + مقایسه رنگ ها با فوویست ها که از رنگ ها خالص استفاده می کردند + با استفاده از برش های زاویه دار سعی شده است که سه بعدی بودن برای بیننده تجسم شود.

ژرژ براک + (۱۸۸۲-۱۹۶۳) + نقاش، مجسمه‌ساز و چاپگر فرانسوی + دوست صمیمی پیکاسو + تا سال ۱۹۱۴ با یکدیگر در تمای نزدیک بودن + پیکاسو مدت زیادی از عمر خود را در پاریس گذراند و بیش از بیست هزار اثر به عنوان طراح، نقاشی، مجسمه و کلاژ خلق کرد + در ایجاد بافت‌های مرمین و چوبین روی بوم، بر پیکاسو مقدم بود.

پیکاسو به عنوان اعجوبه هنری قرن بیستم معتقد بود: هر چیزی که در عمق پرورش بیابد، با متاثر نمودن اعضای بینایی و در اثر خطای باصره باعث واکنش مهیجی شده و در نتیجه به خلق تخیل، احساس و بازگشت به گذشته می‌شود.

ب- کوبیسم تحلیلی

سال های ۱۹۱۰ تا ۱۹۱۲ + براک و پیکاسو + اما نقاشان دیگری نیز به جمع آنها اضافه شده است + در این دوره از همه جهات به یک موضوع نگاه شد + در طراحی برخی از فرم‌ها و سطوح را نگه می‌داشتند و قسمت‌هایی که لازم نبود را حذف می‌کردند + به خاطر اهمیت دادن بیش از حد به هماهنگی بین نقوش هندسی، گاهی موضوع اصلی تابلو فراموش می‌شد + فقط چند شکل کوچک و بزرگ با چند رنگ ساده تاریک و روشن در تابلو دیده می‌شد (رنگ هم فراموش می‌شود) + موضوعات آتلیه‌ای و طبیعت بی‌جان می‌شود.

معروفترین تابلو پیکاسو + دیوار نگاری + بمباران دهکده گرنیکا در شمال اسپانیا توسط بمبافکن‌های آلمان نازی در ۲۶ آوریل ۱۹۳۷ و در زمان جنگ داخلی اسپانیا + اغتشاش و سردرگمی در اولین نگاه به بیننده دست می‌دهد + جزئیات نقاشی با استفاده از قالبی سیاه و سفید و به سبک عکس‌های خبری

در جراید کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند + تمام المان‌هایی که به صورت پراکنده در این اثر وجود دارند قبلاً در کارهای دیگر پیکاسو دیده شده‌اند + به نظر می‌رسد او جزئیات را جدا جدا کشیده و بعد آن‌ها را کنار هم گذاشته‌است. + گاو نر نمادی از فرانکو است (دیکتاتور اسپانیا) که از آلمان می‌خواهد تا دهکده را بمباران کند + چهره گاو پیکاسویی تفاوت است + لامپ نشانی از تکنولوژی است + همه چهره را نیم رخ نشان داده است + در مرکز اثر اسبی شکم‌دریده در حال شیهه زدن را می‌توان دید + در سمت راست انسانی دست هایش را به آسمان بلند کرده و فریاد رسی می‌طلبد + در میانه دستی امید بخش با چراغی در دست دیده می‌شود.

وارد کردن فیگور انسانی به کوبیسم توسط پیکاسو صورت می‌گیرد.

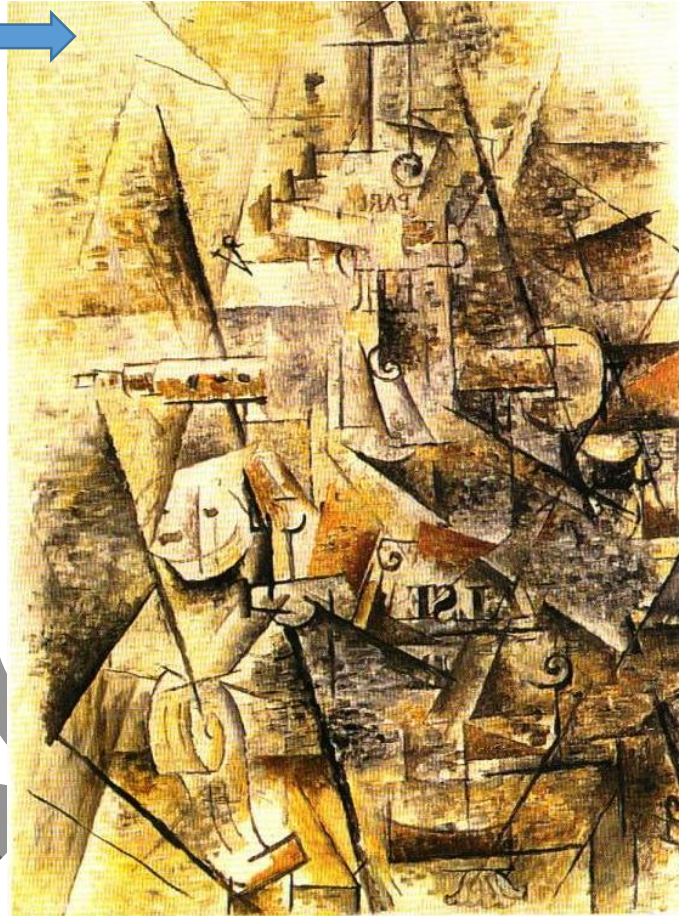
ج- کوبیسم ترکیبی

۱۹۱۳ تا ۱۹۱۴ (تا شروع جنگ جهانی اول) + نمایانند زوایا و وجوه مختلف در شکلی هندسی گسترش یافت + هر شکل تنها اشاره و نشانی مختصر از موضوع اصلی بود (مثلاً چند خط موازی به نشانه گیتار) + در این آثار به جای آن که به دنبال شناختن موضوع اصلی باشیم باید به دنبال خصوصیات طبیعی آنها باشیم + در این دوره از کوبیسم نقاشان به کلاژ روی آورده و در نقاشی هایشان از بریده های کاغذ مجلات و روزنامه، عکس، کارتن، کاغذ دیواری و ... اقدام نمودند + کولاژ در نقاشی پیش از عکاسی به کار رفت (در عکاسی از ۱۹۲۰ رواج یافت) + کولاژ در سایر سبک‌های هنر مدرن مثل سوررئالیسم + دادائیسم + از همه بیشتر پاپ آرت به کار رفت.

در کوپیسم ترکیبی علاوه بر پیکاسو و براك می توان به آثار خوان گریس هم اشاره کرد.

کلارینت و بطری مشروب روی طاقچه + ۱۹۱۱ + ژرژ براك + کوپیسست ها اغلب از حروف الفبا در نقاشی و کلاژ هایشان استفاده می کردند + گاهی نیز از تکه روزنامه در آثارشان استفاده می کردند + در این اثر کلمه Valse به معنی رقص والس حس موسیقایی را قوت می بخشد + سه حرف RHU نیز سه حرف اول عرق نیشکر در زبان فرانسه است که شراب از آن حاصل می شود + طبیعت بی جانی که براك خلق کرده ابتدا منفجر و سپس مسطح شده کنار هم چیده شده است.

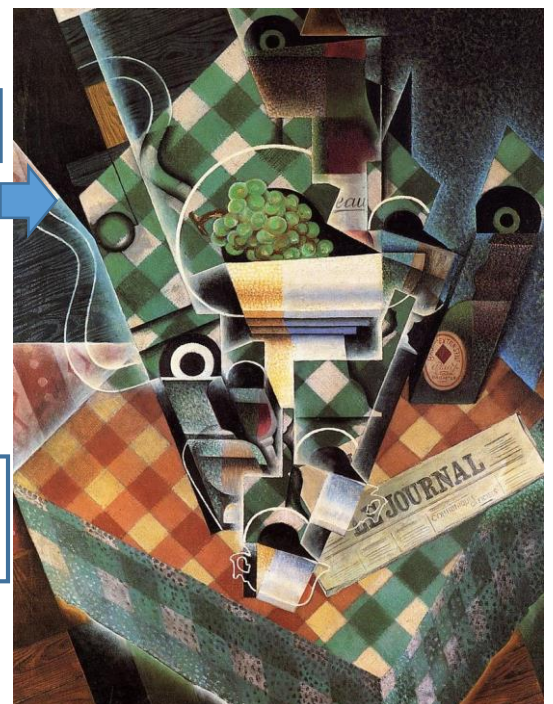
ظرف میوه ، ویلون و بطری + ۱۹۱۴ + پیکاسو + اثر طبیعت بی جان است + مرکزیت آن یک ویلون متلاشی شده است + رابطه حقیقی بین ویولون و سطح میز قابل تشخیص نیست + معلوم نیست که ویولون روی میز قرار گرفته یا به چیزی تکیه دارد + این نوع ابهام از ویژگی های نقاشی کوپیسستی ترکیبی است

کلاژ سبب مسطح شدن بیشتر کوپیسم شد

خوان گریس + ادامه زندگی با سفره + ۱۹۱۵ + از مجموعه کار های تصویر سازی شده برای اشعار شاعری فرانسوی در یک مجله + انعطاف پذیر بسیار بالا + کمپوزسیون هندسی و غنای رنگهای به کار رفته در رنگ بندی اثر بسیار پویا است + در خلق اثر برای سفت کردن خمیر نقاشی، رنگ و روغن با ماسه یا خاکستر درهم آمیخته شده است + او چند اثر در زمینه هنر پیکره تراشی نیز خلق می کند.

طبیعت بیجان موضوع مورد علاقه خوان گریس است + او در خلق آثارش از مواد مختلفی همچون چوب، سنگ مرمر یا کاغذهای رنگی استفاده می کند.

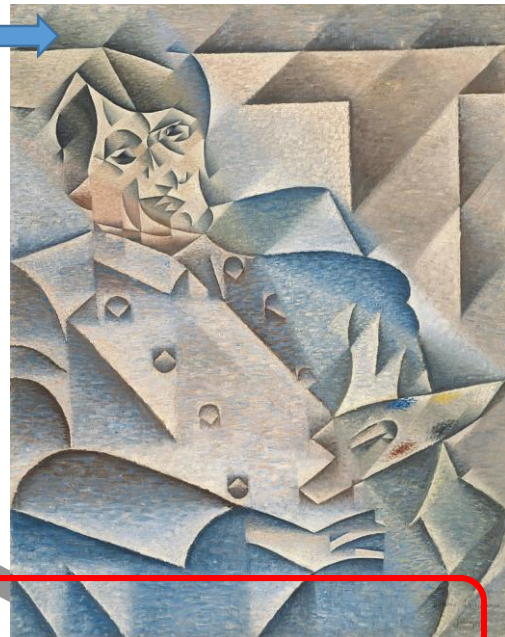
در مجموع کوپیسم سال های ۱۹۰۷ تا ۱۹۱۴ را در بر می گیرد

پرتره پابلو پیکاسو + اثر خوان گریس + ۱۹۱۲ + گریس از ۱۹۱۶ تا ۱۹۲۰ شیوه معماری در کوبیسم را بنیان نهاد.

بعد از دوره کوبیسم و آغاز جنگ جهانی اول براک و پیکاسو از هم جدا شدند + براک با روحیه آرامی که داشت موضوعات طبیعت بیجان خود را ادامه داد + پیکاسو اما فعالیتش را بیشتر کرد و با خلق تابلو هایی انقلابی تاثیر شگرفی بر سایر هنرهای پس از خودش گذاشت.

تفاوت فوویسم و کوبیسم

فوویست ها در آثارشان فقط رنگ حکومت می کند اما در کوبیسم فرم های هندسی در آثار حاکم می باشند.

تفاوت امپرسیونیسم با کوبیسم

امپرسیونیسم و کوبیسم هر دو واقع گرا. اما واقع گرایی کوبیسم ذهنی و آگاهانه و واقع گرایی امپرسیونیسم بصری و ناخود آگاهانه

ویژگی های کلی آثار کوبیست ها

الف- حجم مسطح ب- عمق نمایی پیچیده ج- کلاژ د- زوایای دید جا به جا شونده ه- تمایل به نقاشی طبیعت بی جان

زوایای دید جا به جا شونده

نگاه از زوایای متفاوت به یک شی + مثلاً یک میز را از بالا و جایی که ایستاده ایم + از کنار وقتی نشسته ایم + از زیر وقتی مدادی را از زمین بر می داریم + کوبیست ها یک میز را در مرحله ترکیبی چنین نقاشی می کردند + بنابراین کوبیسم سبکی مفهومی و ادراکی شناخته می شود + با این کار آنها سعی می نمودند تا به کشف حرکت در زمان و فضا بپردازند + کوبیست ها بین شکل هایی که به بیننده نزدیکتر بود و شکل هایی که از بیننده دور بود تمایزی قائل نمی شدند و آنها را به صورت مسطح و تکثیر شونده خلق می کردند.

کوبیسم علاوه بر این که یکی از سرچشمه ها و منابع هنر انتزاعی بدل شد، خودش سبب ایجاد بی نهایت نگرش متفاوت و بی شمار در هنر شد ← فوتوریسم + سور رئالیسم + اوریسم و ....

در طراحی لباس هم اگرچه مستقیم به گرایش کوبیسم نمی رسیم اما گرایش هایی که بواسطه کوبیسم شکل می گیرند در لباس بی نهایت متفاوت دیده می شوند.

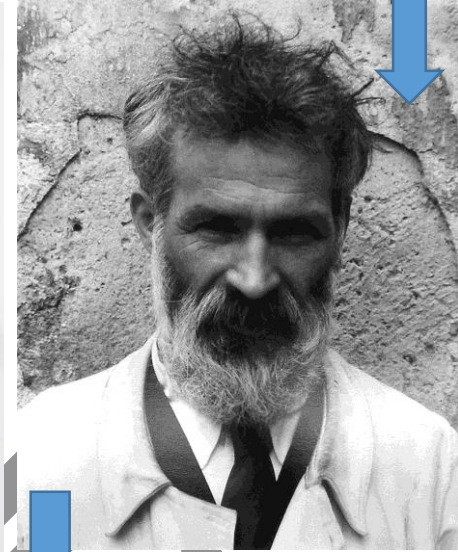
بنیان های گرایشات زیباشناختی قرن بیستم براساس اصول کوبیسم شکل می گیرد.

کوبیسم ایده نقاشی تقلید از طبیعت است را که از دوره رنسانس باقی مانده بود و با ظهور امپرسیونیسم ها به آن تلنگر زده شده بود را بطور کل از بین برد + استفاده از نشانه های قراردادی + نقاشی از مدل با ظهور کوبیسم اساساً از بین رفت.

پیکره سازی در کوبیسم

پس از نقاشان پیکره سازان نیز مجذوب کوبیسم شدند و برخلاف ادیبان روایتگر مناسب تری برای کوبیسم در مجسمه سازی و پیکره سازی بودند + پیکاسو نیز خود وارد حوزه پیکره سازی شد + کنستانتین برانکوزی و ریمون دوشان معروفترین مجسمه ساز های کوبیست هستند.

پابلو پیکاسو + ۱۹۴۳ + سر گاو + سرهم
بندی زین و فرمان دوچرخه + پیکره
سازی کوبیسمی

پرنده در فضا در عصر مفرغ + معروفترین اثر پیکره سازی کوبیسمی + کنستانتین
برانکوزی

تلفیق گری رنگ

جنبشی در نقاشی مدرن که استانتو مک دونالد رایت و مورگان راسل نقاشان
آمریکایی ساکن پاریس آن را خلق کردند + سال ۱۹۱۲ و ۱۹۱۳ + تلفیق گرایی رنگی
در معنای تحت الفظی به معنی همجواری رنگ ها است + این دو نقاش اعتقاد به کاربرد
رنگ به صورت انتزاعی داشتند + آنها آثار حسی + فقط با استفاده از رنگ + به روش
رنگ گذاری یا ایجاد لکه های رنگی بزرگ به صورت مجزا یا مخلوط در داخل نقوش
هندسی بزرگ + متأثر از کوبیسم بودند + اعتقاد داشتند با اورفیسم متفاوت هستند
اما بسیار شبیه بودند + اعتقاد داشتند پیش از اورفیسم آمده اند + با آغاز جنگ
جهانی اول کم اثر شدند + روی هنرمندان آمریکایی تاثیر بسیار زیادی گذاشتند.

مورگان راسل + ۱۳۱۳ + همزمانی با نارنجی

أرفیسم (اورفیسم) یا کوبیسم اورفیک

عنوانی است که آپلینز بر گرایش کوبیسمی آثار دلنه و چند نقاش کوبیسمی
نهاد تا آن را از کوبیسم جدا کند + او آثار لژه یا کوپکا یا حتی مارسل دوشان را
هم اورفیستی نامید اما آنها این گرایش را ادامه ندادند و این ساختار فقط در
اثر دلنه باقی ماند + ۱۹۱۲ تا ۱۹۱۴ + اورفیسم یک جریان کم رنگ و کوتاه هنری
و نه چندان منسجم بود + آنها خود را نسبت طلایی می خواندند

در اورفیسم رنگ بر اشکال هندسی رجحان می یابد.

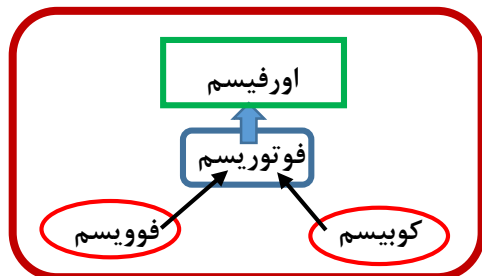
اورفیست ها از کوبیسم ناخشنود و تمایل به فوتوریسم داشتند.

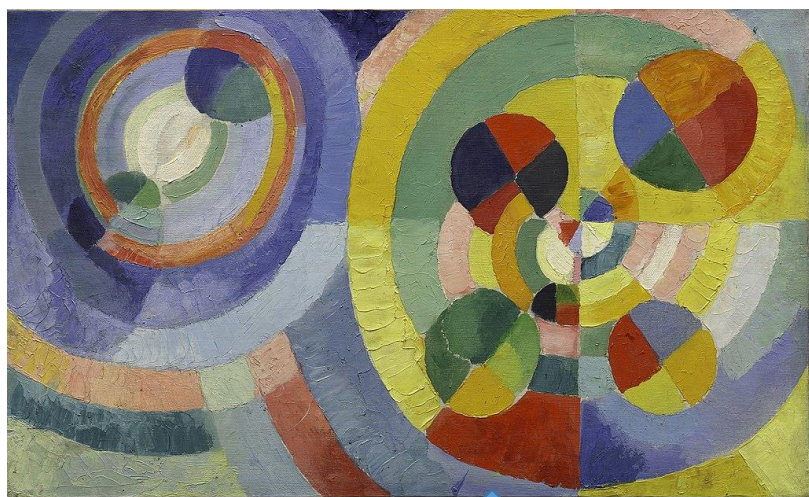

این جنبش با ویژگی های پویایی فوتوریسم + رنگ فوویسم + تلفیق کوبیسم همراه است.

اورفیسم می گفت باید از دنیای عینی با موضوع های واقعی فاصله گرفت و هنر را با حرکت های موسیقایی نزدیک ساخت.

رابرت دلنه به رنگ به عنوان عنصری می نگریست که قابلیت خلق ریتم و حرکت را به همان قدر نقش هندسی کوبیستی دارد.

دو نمونه از آثار رابرت دلنه (ترکیب بندی تغزلی و انتزاع های هندسی)

آثار اورفیست ها در مقایسه با کوبیست ها از لذت زیبایی شناختی مجردتری برخوردار است + کارهای دلنه هیچ اشاره یا نشانی از اشاره به اشیا ندارد + آنها بیشتر به دلیل غنای رنگی سحرانگیزشان تحسین می شوند و یک قطعه موسیقی را به ذهن متبادر می نمایند.

اورفیسم هم کوتاه بود اما تاثیر زیادی بر نقاشان آلمانی و همچنین شکل گیری سبک تلفیق گری رنگ نهاد.

اورفئوس شاعر و آوازه خوان افسانه ای اساطیر یونان + یکی از میوزها + بنیان گذار و پیام آور فرقه مذهبی اریک + استاد چنگ نوازی + خدای کلمات سحر آمیز و دارای قدرت غیب گویی + بنابراین اعتقاد بر این است که نقاشی اورفیستی نوعی موسیقی عرفانی را با خود به همراه دارد.

شهر + اثر فرنان لژه + حد واسط کوبیسم و اورفیسم + ۱۹۱۹
برج ایفیل + اثر رابرت دلنه + ۱۹۲۶ + کوبیسم اورفیسم

